

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

11 Vtrùm sit maior obligatio iuramenti quàm voti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

re vt iuret; non quidem determinatè tali modo, sed absolutè & in genere: quod est quotidianum apud mercatores qui cum infidelibus cōtrahunt, Sic Laban iniens fœdus cum Iacob, iurauit per Deum Abraham, & Deum Nachor, Gen. 31. sine tamen iusta causa non licet. Vide Augustinum epist. 154. ad Publicolam, & Serm. 30. de verbis Apostoli, qui totus est de iuramento.

51 *Vtrum maius peccatum.* Petes, Vtrum sit maius peccatum, iurare per verum Deum fallaciter, an per falsum veraciter?

Respondeo, Per se maius peccatum esse, iurare per falsum deum veraciter; si ex animo iures: quia veneris illum animo & affectu pro vero Deo, quod est idololatria. potest tamen minus esse peccatum, vel ratione ignorantie, per quam gentiles multum excusantur; vel quia non iuras ex animo: & hoc modo intellige D. Augustin. epist. illa 154. vbi contrarium affirmare videtur.

DVBITATIO XI.

Vtrum sit maior obligatio iuramenti quam voti.

D. Thomas art. 8.

52 *Iuramentum promissorium.* Notandum est, hanc questionem potissimum habere locum in iuramento promissorio, quo aliquid Deo vel homini promittitur. Ac primum, si aliquid iuramento promittas Deo, certum est te magis obligari, quam si solum voues Deo; quia illud iuramentum etiam continet votum. vnde est duplex in eo vinculum. Nec refert vtrum expresse an tacite promittas; vt si iures te daturum eleemosynam; quia tale iuramentum soli Deo factum, censetur continere votum: continet enim tacitam promissionem ad ipsum directam. Sed

Difficultas est, si nihil Deo promittas, sed solum homini, vtrum talis iuramenti maior sit obligatio, quam voti, quo simile quid Deo voues. D. Thom. negat; quia magis tenemur esse fideles Deo in promissis, quam reuerentes in verificando quod per nomen eius promissimus. qui enim est infidelis Deo, peccat contra reuerentiam & fidelitatem; qui autem non verificat quod per Deum iurauit, solum contra reuerentiam Deo debitam. Hæc sententia est probabilis, eamque sequuntur Caietan. & alij Thomista, & multi DD. Sed contra

53 *Rationes ob quas iuramenti obligatio videtur maior.* Obiici potest Primò, Qui non implet quod iurauit, facit Deum testem falsi: at hoc est grauius, quam ei non seruare fidem in promissis; per illud enim tribuitur Deo aliquid, quod ipsius nature repugnat; per hoc solum officium debitum deficitur. Secundò, Periurium contra veritatem præsentem (vt cum quis iuramento assertorio iurat falsum, vel promissorio absque animo implendi) est grauius peccatum quam violatio voti: ergo iuramentum magis obligat, saltem ad illam veritatem procurandam, quam votum ad soluendum promissum. Antecedens patet, tum ex grauissimis penis, quæ periuris apud omnes gentes statuta sunt; plectuntur enim vel morte, vel manus aut lingua præcisione, vel aliis modis corporaliter; & iure Canonico depositione: tum quia sunt infames vel ex vno actu: tum denique quia in tali periurio censetur esse maior contempus Numinis. qui autem semel vel iterum violat votum, non habetur ita sceleratus, nec infamis. Tertio, Iuramentum duplicem obligationem inducit; obligat

enim non solum erga Deum, sed etiam erga hominem, cui fit iniuria si violetur: votum solum obligat Deo, ergo, &c.

Dices, Potest quis iurare nemini aliquid promittendo; vt si iures te daturum eleemosynam.

Respondeo, Tale iuramentum fit intuitu Dei, vt illi placeas; itaque continetur in eotacita promissio erga Deum, quæ iuramento confirmatur: vnde erit in eo duplex vinculum. Quod si quis tale iuramentum ita faciat, vt non intendat quidquam alicui promittere, sed solum affirmare quid sit facturum, nihilominus hoc vinculum per se fortius erit vt verificet quod dixit, quam vinculum voti, vt ex secundo argumento patet.

Ob has rationes hæc sententia est valde probabilis, quam tenet Ioannes Maior in 4. d. 38. qu. 5. Michaël Medina lib. 5. de continentia c. 22. & 23. & alij quidam recentiores. Nauarr. c. 22. num. 32. Conciliatur has sententias conciliare; dicitur sententiam Maioris esse veram, quando vtrumque fit principaliter in honorem Dei, vel vtrumque principaliter in commodum proximi. sententiam autem D. Thomæ esse veram, quando votum fit principaliter in honorem Dei, iuramentum in commodum proximi. vbi satis indicat Nauarrus, iuramentum per se & ceteris paribus maius vinculum inducere. Quod si verum est, sequitur etiam in hoc vltimo casu (quando votum fit potissimum in honorem Dei, & iuramentum in commodum proximi) magis obligare; nam in iuramento est duplex obligatio, scilicet religionis erga Deum, quæ per se est firmiter; & iustitiæ erga proximum: in voto solum est vna obligatio, scilicet religionis erga Deum.

Ad rationem alterius sententiæ: Periurium non solum est contra simplicem reuerentiam Deo debitam, sed etiam contra perfectionem diuinam: nam periurus, quantum in se est, facit Deum testem falsi. In violatione voti, esse contra reuerentiam & contra fidelitatem, non sunt duæ malitiæ disparate, sed altera pendet ex altera; idè enim est contra reuerentiam, quia est contra fidelitatem debitam ex promissione supremo Domino: violare enim fidem domino suo, irreuerentia est in illum & quamuis essent distinctæ, non tamen omnino æquarent malitiam periurij.

Ratio tamen D. Thomæ benè probat, opus, quod ex voto fit, esse Deo gratius, & magis meritum quam quod ex iuramento; quia illud immediatè offertur Deo, & ex affectu illum honorandi: itaque induit speciem actus religionis. hoc verò ordinariè non procedit ex tali affectu, sed ex affectu iustitiæ erga proximum, vel timore iniustitiæ aut periurij; neque exhibetur Deo, sed proximo.

DVBITATIO XII.

Quibus modis tollatur obligatio iuramenti, & cuius auctoritate.

54 *Ad rationem contrariæ sententiæ.* Dupliciter tolli potest obligatio à iuramento. Primò, Impediendo ne illam ab initio inducat. Secundò, Tollendo iam inductam. Impedi potest obligatio iuramenti per legem, si lex statuat vt iuramentum contractum vel promissioni alicui adiectum, sit irritum, & nullam inducat obligationem.